В БУХАРІ. *)

Журнал „Женская Жизнь" малює таку картину:

— Скілько?

— Сто шістьдесять.

— Не можу. Мене дорозше...

— Не гарна і худа...

— Нічого поправить ся.

— Береш сто двайцять?

— Ну, добре... Сто сорок.

— Давай руку!

— Згода!

Продаж закінчена. Щож продавалось?...

— Ви напевно подумаєте, що продавалось яке небудь безсловесне животіне. Що можна продавати в 20 столітю?

Помиляєтесь. Продана — маленька рабиня; худеньке, щупленьке дитяче тіло!

Там на душнім сході, в далекій Бухарі, ще процвитає позорна продаж рабинь.

Торговля не ведеть ся відкрито.

Продаж рабинь заборонена російським урядом. Уряд своє зробив — заборонив, а єсли звіяти не слухають, що ж робити?

Нехай буде звіктам стидно...

(*) Бухара — малий край в середині Азиї під протекторатом Росії.

Робітнику! що гірше? Чи лад який спричинює хоробу, чи хороба сама? Нинішний лад своїм визиском спричинює після усліх життя, а відтак знаходи ся для чого тільки літній вирос. Хороба приносить смерть людям, але лад капіталістичний який спричинює хоробу, є далеко гірший від хороби. Щоб знищити хоробу, треба знищити вперед капіталістичний лад.

Ніколи той не є противником соціалізму, хто спізнав його.

Богато робітників (тем.) кажуть, що соціалізм пропаде в сій війні тому, що всіх соціалістів вибють. Они як бачимо не знають сего, що людий можна побити, але ідеї ніколи ніхто не вбє.

Чим більше нинішні уряди будуть соціалістів переслідувати, тим більше і з більшим запалом ідея соціалізму розвивати ся буде.

Робітники часто балакають про майно і дуже старанно слідять за дзвінком годинника, зривають ся з постелі і біжать на роботу, щоб придбати майно. За яке богачі, які сплять довго і нічого не роблять мають великі кишені повні грошей, а робітники лише міцну шию, на яку віками накладають безмірний тягар, що аж дивно що она ще не зломилась.

Дуже [?] з тим чоловіком, який не вчив, не чув [?] ся, а знає.

Реформувати капіталізм, все одно що латувати стару, поломану ріп.

Дописи.

Провінціональні вибори в Брітіш Колюмбії зближають ся.

Як відомо вже від давна Брітіш Колюмбійським робітникам, що вибори провінціональні проголошувались кілька разів, однак з причин нам не знаних їх знов відкликувалось, тож повинно бути вам ясно, що тепер вже вибори знов проголошено і се вже офіціяльно а мають они відбутись на 14 вересня с. р.

Вище, що щось недоброго замучають наші дотеперішні правителі, коли так довго отягались ся від проголошення виборів. Весь таки колиб они не відбули ся, ми всі як один повинні бути приготованими і свої голоси віддати на тих кандидатів, які мають на меті заступати робітників в парляменті, які будуть боронити прав робітничих і які будуть стояти на услугах робітників а не робівників. Коли вам ходить, щоб на землі настала згода, братерство і рівність народів, так віддайте свої голоси на робітничих кандидатів. Коли знов ви дальше хочете бачити море сліз вдів і сиріт, горе і нужду вашої родини, визиск і грабіж всіх поневолених, так голосуйте дальше на сих послідних. Однак теперішна війна вже досить нам дала доказу в чиїм інтересі она провадить ся, тож ми повинні застановитись при сих виборах і всі як один голосувати на робітничих кандидатів.

До сего часу Соц. Дем. Партія мала в Брітіш Кол. парляменті двох своїх заступників, які завсігди виступали о поліпшу для робітництва. Они не мало зробили добра, але богато від них домагатись не можна, бо їх двох не мають того права, що буржуазних 47. Тепер ставить Соціял. Партія враз з Соц. Дем. Партією поверх 18 кандидатів і коли робітники зрозуміють та вже і повинні знати куда їх свої голоси дати, так більша половина з поставлених кандидатів з певностию вийде.

Тому тепер, коли ліберали і консервати зачинають агітацію за голосами у виборців, коли они ставлять у своїй платформі ріжні обіцянки, яких николи не сповняли і не сповнять, коли вони попідвязували вже ріжні комітети до відкуплювання виборців, так ми повинні зачати нашу агітацію в весний і правдивий спосіб а десять раз більшою завзятостию виясняючи робітникам всі кривди, які їм до сего часу робилось, а не було кому за них упімнутись.

Тому коли прийде 14-го вересня, щоб кождий робітник не зрадив своєї класи, а голосував лише на соціялістичних кандидатів. Колиби в якім дистрікті не було соціялістичного кандидата, а лише консервативний або ліберальний, то в такім разі вистарчить написати поперек цілий бальот — Socialism. — Се покаже, що хоч там нема соц. кандидата, але і голос свідомого робітника не піде на будь якого рабівника.

Отже старайтесь показати світови, що у Брітіш Колюмбії живуть свідомі робітники, які враз з иншими робітниками світа, старають ся здобути дороги політичною керму правління сего лайдацького ладу, а завести лад справедливости і братерства для всіх народів.

Д. М.

Розкута думка.

Не боюсь я бога, ані його кари,
Бо бог не карає ніколи людий;
Несвідомі люди самі ся карають,
З розказу вибранців для їх користей.

І чорта не боюсь я, ані його пекла,
Бо гіршого пекла нигде вже нема.
Як в підземних норах й задушних фабриках
Працювати тяжко літо і зима.

Не боюсь вязниці, не боюсь і смерти,
Бо щож життя в світі як волі нема!
Куди лише гляну думкою й очима,
Неволя, неправда і кривда сама.

Не жаль життя дати за волю народа,
Носити неславу, терпіти печаль,
Для добра вибранців і їх братів бити,
Так вже не годить ся, то сумно і жаль.

Який світ веселий, як мило в нім жити,
С много розкошій, богацтв і добра,
Проте мільйони терплять голод й холод,
А самі они створили ті добра.

Ст. Зашинний.

ПОШУКУЮ

свого брата Івана Білого в дуже важній справі. Хтоби о нім знав, а'бо він сам хай напише на понизшу адресу:

Nick Biley
29 Sydenham Ave.
Toronto, Ont.

КРАВЕЦЬ

ВАЖНЕ — для ВАС!

Дуже добре знаний Вам кравець
H. SHABERMAN & CO.
який був більше як 4 роки на
218 ROYCE AVE.
Перебрав ся до більшого і гарнійшого штору на
518 QUEEN ST. W. TORONTO.
Телефон: College 5127

де буде мати далеко більший склад і менший розхід. Се вам поможе робити добру роботу по таній ціні.

У нас роблять найліпші робітники - кравці.

Даємо найліпшої класи матеріял і маємо великий склад ріжного рода матерій на вибір.

Наше доньсоване і міра ґарантована.

Найлучшою найою рекомендацією є костумери.

Кождий хто прийде годити убране або оверкот а принесе з собою сю часопись з сею та жою з нашим оголошенєм дістане убране 1 дол. таньше.

Зощадіть отже доляра.

Єсли Ви мешкаєте поза Торонто-м, то напишіть до нас або зателефонуйте а наш репрезентант зайде до Вас.

518 QUEEN ST. W.

518 QUEEN ST. W.

КРАВЕЦЬ

ПЕРЕПИСКА РОБ. СЛОВА.

Просимо всіх Шан. читачів і предплатників присилати нам адреси своїх знакомих і приятелів для посилки їм оказового числа. Також подавайте нам відомости про робітничий рух в своїх околицях і ріжні дописи з робітничого житя.

Сторінки Р. С. будуть все відкриті для всіх. Не турбуйтесь про Вашу правопись всьо буде поправлене і надруковане. Лише щоб відмости були правдиві не вигадані. Сварок, або приватних справ не поміщуєм.

Робітниче Слово

Поступова часопись для працюючого люду.

Виходить кождого четверга.

Купити або зложити предплату на сю часопись можна в слідуючих місцях:

HAMILTON Ont.
G. Demediuk. 26 Greig St.

MONTREAL Que.
J. Hayda. 173 Clarke St.

REGINA Sask.
W. Purich. 2023 McDonald St.

VEGREVILLE Alta.
J. Boychuk

WELLAND, Ont.
H. Zuman. Ontario Rd.

BUFALO, N. Y.
W. Kachor, 131 Bushnell Ave.

CLEVELAND, Ohio.
St. Bodnaruk. 710 Hill Ave.

DETROIT, Mich.
T. Kalyniuk. 247 Plumer St.

ELIZABETH, N. J.
P. Smolynec. 70 Wall St.

NEWARK, N. J.
N. Kobrensky. 260 Bergen St.

NEW YORK, N. Y.
Ruska Knyharnia. 168 E. 4th St.

PHILADELPHIA, Pa.
D. Lozynsky. 4440 Green St.

ST. LOUIS, Mo.
T. Kushlak 708 S. 18th St.

YONKERS, N. Y.
N. Palamaruk. 12 Jefferson St.

"РОБОЧИЙ НАРОД"

часопись для працюючого люду, орґан української соціял-демократичної партії в Канаді.

Річна предплата: $ 1'00

Адреса:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 WINNIPEG, MAN.

„РОБІТНИК"

Тижнева українська соціялістична часопись. Орґан української соц. партії в Америці.

Річна предплата в Сп. Держ. $1'50, до Канади і заграницю. $1'75

Адреса: „ROBITNYK"
2335 W. 11th St. cor. Literary Rd.
Cleveland, Ohio. U. S. A.

Читайте і ширіть!

видана біблїотеки „НОВИЙ СЬВІТ"

Конець Сьвіта	10ц.
Наш Промитей	10ц.
Червоний Кобзар, найкрасші пісні і декламації	10
Американський Робітник	10
Робітнича Читанка	15
Війна Капіталїста	10
Гори трупів і море крови та сліз	5
Золото і Нужда в Америці	5
Жінка і соціальне питане	10
Календар „Новий Сьвіт" на 1916 рік	25
„Добра Новина" поод. ч.	10
Переписні картки по	3ц.
„ „ 100 за	$1'35

Пишіть по них на адресу:

„NOWYJ SWIT"
Box 1051 Montreal, Canada.

ХТО ПЕРШИЙ?

КОЖДИЙ, ХТО ПРИДБАЄ ДЛЯ СЕЇ ЧАСОПИСИ 8 ПРЕДПЛАТНИКІВ, БУДЕ ЗАПИСАНИЙ НА ЛІСТУ ГОНОРОВИХ ЧЛЕНІВ НАШОЇ РОБІТНИЧОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ КО-ОПЕРАТИВНОЇ, В ТОРОНТО, ОНТ.

Ану хто перший?

BOLTER BROS.
Кравці

Роблять всякого рода мужські убрання, дешево і добре. Заходіть до нас і спробуйте а певно будете вдоволені. Говоримо по українськи, російськи і польськи.

Адреса: 193 Queen W. Toronto.

БУЧЕР

Продаю свіже, першої класи мясо, фунт по 12 ц.

Кости додаю дармо.

Замовлення привожу.

Даю на кредит.

Заходіть на:

120 Grange Ave.
Toronto.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО виходить кождого четверга.

ПРЕДПЛАТА:
В Канаді на рік $1.50
На пів року .80
За границею на рік $1.75
Поодиноке число 3ц.

Адреса:
ROBITNYCHE SLOVO
Box 64
Toronto, Canada.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО

бувша „Свідома Сила"

ROBITNYCHE SLOVO

Поступова часопись для працюючого люду.

ROBITNYCHE SLOVO
Ukrainian Newspaper published every Thursday at 405 Queen St. W. Toronto, Ont.
Advertising Rates furnished on application.

No. 15. Toronto, Ont. Четвер 17 Серпня (August) 1916. Vol. (Рік) II.

РОСІЯНИ В ГАЛИЧИНІ СТРИМАНІ.

В КАРПАТАХ РОСІЯНИ ПЕРЕЙШЛИ НА УГОРЩИНУ. [?]

15 Літних дітей запрягають до війни.

РОСІЯНИ В ГАЛИЧИНІ ЗАДЕРЖАНІ.

АВСТРИЙЦІ ВІДКИНУЛИ ВСІ РОСИЙСЬКІ АТАКИ.

Відень 17 серп. — На східнім фронті, коло Буковини Австрийці встримали атаки Росиян і відобрали від них сильним штурмом кілька позицій забираючи також кількадесять плінників і 5 машинових ґверів.

На полудне від Татарова в околиці Ворохти, Австрийці також відобрали передше згублені позиції.

Близько Станиславова на полудне Єзуполя армія ген. фон Кевеса відкинула російські атаки. На захід від Монастериск Росияни атакували на цілім фронті, але всюди зістали відкинені. На полудневий захід від Козови Австрийці відкинули Росиян контратаком.

Від часу, коли Гінденбург обняв команду в Галичині, Росияни на цілім фронті зістали стримані, а коло Підкаміня і не мало потерпіли.

На італійськім фронті.

Відень 17 серп. — Італійці на фронті Сальконо до Мерна продовжали свої атаки ідучи великими масами проти огню австрийської артилерії, однак війська австрийські відбили всі атаки і задержали свої позиції на цілім фронті.

РОСІЯНИ НА УГОРЩИНІ.

Лондон 17 серп. — Завзята борба розгорілась між росиянами і австрийцями в Карпатах коло яблоницького пересмику. Після рапорту в Петрограду, Росияни поступають все вперед і находять чим раз дальше в околиці Кереш-Мереш.

В сих околицях Росияни вже перейшли на мадярську землю. (?) Гори тут високі на 657 метрів, але Росияни острілювали австрийські позиції з гори Яблониці, яка є 400 стіп висша. В часі коли артилерія перестрілювалась через границю з сих двох гір, комендант приказав піхоті посуватись до і через пересмик Тартарів, який цілковито отворивби дорогу на угорські рівнини.

Місто Кереш-Мереш лежить на колійовій лінії Станиславів-Мармарош-Шігет. Кереш-Мереш віддалене 7 миль від Яблониці, яку Росияни заняли тому 3 дни назад. Однак пересмику Яблонівського еще не злобули; тут Австрийці ставлять сильний і завзятий опір.

Гінденбург у Львові.

Петроград. — З Петрограду доносять, що Гінденбурга цілим своїм штабом прибув до Львова і взяв в свої руки оборону Галичини, усуваючи всіх австрийських генералів.

Плата за румунську невтральність.

Букарешт. — Газета „Епоха" доносить, що Німеччина дає Румунії деякі австрийські землі, як нагороду за додержане невтральности.

300,000 плінників в Києві.

Київ. — За два місяці через Київський лагер перейшло більше як триста тисяч полонених австрийців і німців. Між ними в послідних часі було навіть 100 турків.

В Києві плінників сортують: австрийців і німців відсилають до военного лагеру, а австрийських українців і поляків та инших славян віддають під опіку земства і зараз посилають до полевих робіт.

ХОТЯТЬ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ ВИМОРИТИ НІМЕЧЧИНУ.

Берлін 15 серп. — Аліянти ще й тепер не позбули ся плянів про виморене Німеччини. Не перебирають в уживаню жадних средств, щоб лиш здійснити свої заміри. Після вістей, аліянти хотять спалити в Німеччині збіже на пни.

Англійські і француські літаки літали недавно над Чорним лісом і кидали бомби на поля покриті збіжем, з заміром спалити огонь, який би знищив збіже. Пляни аліянтів не здійснились, бо вирядили дуже малу шкоду.

Фон Батоцький німецкий диктатор живности заявив, що злучі пляни аліянтів не повелись. Перше тому, що часть збіжа була вже зібрана і забрана з поля до стодолів, в друге, що збіже, яке не зібране, було ще зелене.

Стичка між Хінцями і Японцями.

Токіо — Як доносять з Манджурії, китайські жовніри зробили напад на японський ґарнізон в Чеі Чатуні і вбили 17 людей. До сеї місцевости, післала Японія свої війська, бо ся місцевість перейшла від Росиї під протекторат Японії.

Дітей покликають приймати участь в війні.

Рим — Італія, дає перший примір поклику пятнайцяти літних і молодших дітей брати участь в війні. Поклик сих дітей виряджав міністер своїм приказом і він дотикає всіх тих дітей, які перше вступили до так званих дружин „скавтсів" — або „потішних," при чім юнаки старші від 15 літ будуть повнити охоронну службу в місцевостях війни, а діти низше 15 літ призначено для охоронної служби в середині краю.

Побіда майнерів.

Страйк, який розпочали були майнери 18-го дистрікту U. M. W. of A. в Альберті і полудневій Брітіш Колюмбії, о підвисшеню платні о 10 процент, закінчив ся чистою побідою майнерів. Майнери контрактори дістануть лише 5 проц. підвишки. За то иниі робітники у майнах і на верху дістануть від 5 до 12 і пів проц. підвишки відповідно до їхнього заняття.

Велика експльозія в майні на Michel, B. C.

Страшна експльозія сталала ся у майні No. 3. в Мішел, B. K. дня 7-го с. м. де згинуло 13 людей. Догадують ся, що грім спричинив сю експльозію, позаяк того самого вечера дуже гриміло і як деякі люди оповідають, що бачили як грім упав перед входом до майни і нинами дістав ся аж в глубину майни де знаходились ґази.

Щастє, що то була вечірня пора і мало людей робило, а колиб се було сталось в день, так певно було згинуло найменше сто людей.

З Українців не було жадного між забитими, за то були Словаки, Італійці і Англійці.

ХОТІЛИ ЗБОГАТИТИСЬ.

В Монтереалі арештували детективи трох людей, Луіса Чарбона репрезентанта француської мануфактури Альфреда Гулєта, дружина і І. Чартрена рілестейтника, за підроблені грошей. Они підробляли пять долярові банкноти Монтреальського банку і наробили їх на суму 20,000. До вілбивання грошей вживали цинкових плит.

Хотіли, бачите, збогатитись, але їм ся не вдало. Пани банкирі не позволили, щоб їх коштом хтось збогачувався. Они мудрі і вчені на стільки, що не дадуть собі в кашу напльювати.

То лише робітники так приговкаві і прицуцкані, що хто не хоче, то жиє їх коштом. В робітників краде і цар і міністер і староста і піп і кождий посіпака. Ніщо з них друть все, а они лиш молять ся богу, тай чекають захмарного спасіння.

Компаністи признають 8 год. день праці зелізничникам.

Ню Йорк. — Дня 16 серпня в 9 год. рано, президент Вільсон знов бачив ся з представителями колійових компаній і говорив з ними до пів одинайцятої. По закінченю конференції власителі відказались робити які небудь заяви в ожиданю, щоб президент зробив заяву сам.

Є чутка, що капіталісти згоджують ся на 8 год. день праці, але з тим застереженєм, щоб спосіб як його завести, а також всі другі питання були передані на обмірковане арбітраційної комісії.

Хоч в Вашінгтоні були певні що страйку не буде, але всеж таки війська які мали післати на мексиканську границю, тепер не пішлють.

В 3 год. почалась нарада між президентом а представителями робітничих організацій. Представителі робітників не годять ся на цілковите знищення других питань, хочби й справді капіталісти згодились на 8 год. день праці. Се питане може рішити лише 600 представителів робітничих організацій, які знаходять ся тепер в Ню Йорку.

Можливий новий страйк трамваєвих робітників в Ню Йорку.

16 серпня о 8 год. вечером, відбув ся мітінг робітників підземних і горішних трамваїв. На сім мітінгу були вироблені жадання робітників і можливо, що ухвалено новий страйк. Властителі трамваїв не хотять виконувати тих точок, на які згодились попередно. 40 робітників, які були найбільше активні в страйку, не принято до роботи. Компанія завела цілу систему шпіонів і твердо намірялась розбити юнію робітників. Робітники звернулись з протестом до майора Мітчеля і О. Стравса, які привели до згоди робітників та компанію заявляючи, що они готові виповісти новий страйк, щоб змусити компанію згодитись. Генеральний страйк трамваєвих підземних та горішних доріг, знов висить над Ню Йорком, завдяки осліпій впертости трамваєвих магнатів.

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ!

ВІДБУДЕ СЯ В НЕДІЛЮ 27 СЕРПНЯ С. М.
в OCCIDENT HALL cor. Queen & Bathurst Sts.
ПОЧАТОК О 2 ГОД. ПО ПОЛУДНИ.

Просимо всіх як найчисленнійше прибути.

КОМІТЕТ.

„ROBITNYCHE SLOVO"
(THE WORKERS' WORD)
Ukrainian Newspaper. Published every Thursday at 405 Queen St. W. Toronto, Can. — by
THE WORKERS' PUBLISHING ASSOCIATION
SUBSCRIPTION
One year "$1.50" Foreign Countries one year—$1.75
Advertising rates furnished on application

"РОБІТНИЧЕ СЛОВО„
тижнева часопись для працюючого люду
Виходить кождого четверга на 405 Queen St. W. Toronto, Can.
видає
РОБІТНИЧА ВИДАВНИЧА СПІЛКА КООПЕРАТИВНА.
Предплата:
На рік (в Канаді) $1.50, (в Спол. Держ.) $1.75.
на пів року 80 ц. „ „ 90ц.
Поодиноке число 3 ц.
І. Стефаницкий Редактор.
Гр. Мак Співредактор.
Гроші і письма слати на адресу:
„ROBITNYCHE SLOVO"
Box 64 Toronto, Canada.
Передані дописувачам листи не звертаємо.
РЕДАКЦІЯ ЗА ОПОВІЩЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Капіталістична преса а робітництво.

(Докінчене.)

Робітник, який не спізнав ріжниці між капіталістичною а робітничою часописею, або книжкою, не може також спізнати, котра часопись є для него користнійша. Він лиш дивить ся, котра з них попирає ті думки, які йому його родичі, або прадіди полишили. Вперед поступити він ніколи не хоче. В тім то і головне жерело причин біди у наших робітників. Чим темнійший, тим більше темну і задурманюючу часопись або книжку він читає, яка звичайно є далеко таншою і більшою ніж поступова. Більшість робітників не зрозуміла ще сего, що ціна і обем книжок і часописей (поступово-робітничих) соціялістичних залежить зовсїм від них самих. І ся більшість попирає і читає часописи, які стоять на услугах буржуїв. Читають буржуазійні часописи, які нищать їх здорові змисли, які наче хробак точать і зравлять утробу пролєтаріяту.

За примірoм на се не далеко нам шукати. За ним не потребуємо ми йти до других народностей, бо й наша українська вповні нам на се послужить.

З всїх 16 чи 17 українських часописей тут на американськім континенті заледви 4 стоять на услугах і обороняють інтереси нашого робітництва. З такого великого числа, пропорціонально нашим тут поселенцям, лиш чотири часописи віддали себе цїлковито для добра українського пролєтаріяту. А решта що робить? Решта, хотяй є вдержувана тяжко запрацьованими центами нашого українського робітництва, служить не йому, а буржуазії і клерикалізмови. Ся решта хотяй і більша віддала себе на піддержанє сучасного ладу, в якім робітництво цїлого світа є ограбдане з власної праці капіталістами-людьми, які жиють коштом робітників. Ся решта українських часописей піддержує лад, в якім Ви товариші робітники виливаєте не мало своєї крови і поту, щоб вдержати себе при житю, щоб хоч якне жити, то животїти могли, а нераз голод, нужда і зимно заглядає в Ваші хатки і витискає слези Вам і вашим дїтям.

І ся чорно-жовта, клерикально-капіталістична українська преса, яку Ви піддержуєте своїми центами ніколи навіть не згадає, що сей лад капіталістичний, який нас всїх мучить і нуждає, вдержуєсь лиш на темноті працюючого люду. Она не згадує про се, бо боїть ся, щоб не втратила ласки і охлапів в канадийських і американських буржуїв. Буржуазійні часописи не хотять вказувати причин поневоленя і бідноти робітництва, они тим більше хотять, щоб Ви робітники дальше сиділи в темноті і дають Вам духовий корм такий, який Вас ще більше задурманює і обплутує в сїть вызиску.

Всї ті часописи, які обороняють і піддержують нинїшний лад, повний кривд і поневоленя робітників, є нічим иншим як тільки паразитами на шиях робітництва. Що доброго, примірoм, зробили для українського робітництва такі часописи як „Канадийський Русин" і „Америка?" Та они від початку свого істнованя, ще й разу не прийшли робітникам з помочію, а противно відвертають їх від тужнього житя і кажуть, що оно нічо не варте, а віддаляють Вас зовсїм до щастя і ніколи в загробнім житю. Обіцюють Вам те, чого сами не бачили, не чули і не знають. „Кан. Русин" і „Америка" се чисті загробники, які старають ся і Вас робітники загробниками поробити. Се католицькі шмати, які хочуть вмовити в людей, що житє людське на землі безвартісне, що в нім нема жадної цїли, що оно є лиш переходом до вічного житя „на лоні Авраама." Цїлею „Кан. Русина" і „Америки" є тримати робітників в покорі, облуді і темноті. Они є органами католиків, які з дня на день молять ся: „Бо не вбий", але помимо того, відколи началась европейська війна, они ще й разу не сказали, що війна є мордом задля злобутя капіталістам ринків і капіталу. Ні! Они все повторяють, що війна є карою зісланою богом на людей за гріхи. За які? — спитайте Ви. Чи за те, що мучать ся в душних і курних фабриках та темних підземелях, щоб заробити собі на насущний. Чи за те, що люд робочий стогне в ярмі капіталу? Чому той бог не карає буржуїв, які цїле своє житє ведуть на вызиску і ограбданю працюючого люду? Чому той бог не покарає капіталїстів щоб мордували себе на полю війни, яку сами спричинили, а все лиш бідний народ? Чому он не змилосердить ся вже раз над людьми, які від віків оплакують свою долю? Не вже він такий самяний і немилосердний; не вжеж він не бачить як тисячі вдів і сиріт полишені без всякої спромоги до житя, ллють свої слези ріками, гинуть з жалю і розпуки?

Ні людоньки, „бог" те саме слово, є лиш покришкою і заслоною під якою капіталісти і попи, можуть лучше одурманювати і рабувати робочий люд. Правлячим і щирим богом, який всьо дає капіталістам і попам, — се Ви робітники, що удержуєте їх тяжкою працею своїх рук. Колиб не Ви, то ті панки і підпанки і вся та голота попів, що заслонюєсь словом „бог", згинулаби в голоду вже давно. Ваш робітники, нерозум якого Ви набираєтесь через читане таких часописей як „Кан. Русин" і „Америка", жене Вас в безмежне горе і темноту.

Нічим не лучші і ті реформаторсько-релігійні часописи як: „Ранок" або „Союз." Они так само заслоняють ся словом „бог" або євангелієм. Они ті самі загробники, що говорять Вам про посмертне щастє, а відбирають Вам тут його на землі, тому не втікли й они далеко від католицьких шмат. Они не є нічим більшим, як лиш переполою на дорозі поступу людства, бо людину, лиш відірвались від спорохнявілого католицизму, місто пустити і вказати дорогу поступу, они стриджують ще в своїм пресвітеріяньскім багні. Пресвітеріянські реформатори, се ті самі люди, що латають старі штани і кричать, що то нові. Люди отже повинні приглянутись їх роботі добре і не давати ся баламутити.

Що до часописей які грають на національні струни як ось: „Український Голос", „Канад. Фармер", „Свобода" і їм подібні — се політичні запроданці. Они всї йдуть до того, хто більше гроший дає. Для робітничої науки на їхніх сторінках місця нема, але за те перед виборами они всї звертають ся до Вас робітники, щоб Ви йшли голосувати на консерватівного, ліберального, або иншого якого буржуазійного кандидата. Чому? Тому, що они беруть добрі охляпи за се. І Ви робітники попираючи сї часописи, впаковуєте самі себе в колесо капіталістичного вызиску. Ви тим самим піддержуєте лад, в якім не мали і не маєте праклиного, в повнім значінню того слова, належного Вам за вашу працю житя.

Не дивіть ся на те, що они з національної сторони промовляють гарно до вашої душі. Се все підступ, яким они хочуть Вас обманути. Не вірте, що они люблять Україну, бо любити її, значить любити український 34 мілїоновий нарід, який весь з нуждою і недостатками під капіталістичним режімом, як не одної, то другої держави. Они всї, не виключаючи й „Народ. Волі", до недавна визволяли Україну за помочію чорного крука Австрії, яка гнете своєю залізною лапою мілїони людства ріжних народностей. І сим криком забрали не один долар від українського робітництва на дальше ширене темноти.

Не дайтесь обманювати тим запроданцям капіталістичних партій, але ступайте твердо по шляху поступу. Лучім ся всї в одну могучу робітничу партію, — партію соціялістичну, яка нас вчить солідарно стояти в борбі за визвіл поневоленого люду цїлого світа. Памятайте, що: „Визвіл робітників лежить в руках самих робітників", а не панів, підпанків і попів.

Читайте все робітничі часописи, які стоять в обороні всього поневоленого люду, які є одинокою збруєю кождого робітника проти розсіваної капіталістами і попами неправди і темноти.

Живі мерці.

Хоч сї цьвіти є по всім світі, але мені хочеть ся поговорити про той, який більше знаний і близший до душі. Коли придивити ся до нашої молодїжи, то аж сум і злість обгортає. Не будем балакати про весь загал а лише про ті цьвітки, які повинні після свого розвитку, стояти на переді нашого робітництва. Они повинні освічувати йому дорогу, хоч тим маленьким світлом, яке они змогли вирвати з пудів клерикалізму та иншого буржуазного строю.

Хоч сего не булоб досить, але лучше, щоб займатись поважним ділом і виконувати той обовязок, що на них накладає здоровий розсудок чоловіка, котрий не хоче си[дїти] зложивше руки цїстав ши освіту громадським коштом.

Чоловік, перед яким вже відкритий світ і шлях по якім треба йти, повинен йти не оглядатись назад, як ой медвідь, що покаує, як баба на роботу йде. Йде і не йде, назад оглядаєть ся, стане, почухаєть ся за ухом, потре лапами очі і знов йде, але вже так аби лише до роботи дійти, та щоб була пора назад вертатись.

Треба йти прямо, твердим кроком з вірою в певність свого діла, а тоді досягнеш мети, яку собі задав.

Більшість з таких людей, якиби лише цвисти та придбати собі більше пошмости і порадувати других не займають ся міжким ділом, а лише ходять по улицях та пересиджують свій бідний час по „мувінг пікчерах" і все нхипькають, що стратили змисл житя. Роблять, їдять, сплять і тинять ся зі сходу на захід, з полудня на північ і нігде не можуть знайти того, чого они шукають. І самі не знають, що шукають. Николи жили ще в старім краю причучувались до якого небудь гуртка чи до якої партії. Взялись студіювати її програму, через пару місяців готовісенький.

Булоб добре колиб по більше науки, а по менше філософії, а то що чоловік, то окремий світогляд, то окреме розуміне всего істнуючого. І так як почнуть філософувати, то дофілософують ся сердечні до того, що скоростию блискавки перестудіюють всі науки, вспіють перебути членами всіх партій, які й но є в світі і дойдуть до того, що все до нічого, все не правдиве все не так, як він думає. Ну, кажемо, добем ся до науки, а тоді до парляменту, потім до соціялізму, а тоді що питають? І виходить, що „они, як писав Шевченко: „І ми, не ми і я, не я і все те бачив, все те знаю, нема ні пекла ані раю, лише я, та кущий Німець узловатий." Лише що в них трохи інакше, все бачив, все знаю, нема нічого лише мотуз і суха гиляка.

На якого юнака глянеш в 20—25 році, вже стратив змисл житя і тільно те й думає, що нема чого жити, нема нічого світлого на переді, непременно: або застрілюсь, або втоплюсь, або під потяг ляжу. І так дивись ходить постать похожа на чоловіка — придивись, а то живий мерлець.

За що не візьметь ся, то лише зачне, а ніколи не кінчить. Через два дні найлучша річ надокучить і він став невдоволений. Ходить по кімнаті мучить ся, рве на собі волосе, бє о стіну головою, а далі кидає все, вибігає на улицю і прямісенько в салун, неначе не знає иншої дороги.

В старім краю, коли не мав змоги вчитись в школі працював день і ніч, заробляючи по 5 руб. на місяць з них жив, одягав ся і наймав учителя, рвав ся до освіти бо там не давали. Тут де можна більше заробити, щоб наняти учителя і заложити школу у власній мові, бо ніхто тому не перечитьби, але не хочуть, десь поділись ті, що душою й тілом рвались до науки. Своїм питанєм наводять досаду й нудьгу на других, які що не збавились і можеб з них були люди, якби не підпали під вилив живих мерців.

Коли і знаходить ся декілька охочих до науки, то йдуть до попів і вчать ся безцільтавної брехні, щоб заробити грошей, розширити і зводити з ума чесних людей. А ті, що колись були всею силою своєї душі проти такої науки, видять, скімлять і думають про хомутузок, а за призначене своє, щоб боротись з ворогами людського роду забули: се до них не тичуть ся. Они шукають другої голови, поки першої не згублять.

Молоді! всі люди на землі є не більше як люди, а через те не можуть жити таким житєм, як жили грецькі чи олимпійські боги та богині, лише будуть жити таким житєм, яким можуть жити люди. „Не шукайте того чого нема і на небі, а не то на землі!" Заворуштесь, візьміть ся до роботи, поглядьте наперед, яке перед вами велике поле до праці! Не думайте, що все вже знаєте, бо ще є богато наук, а их ви не знаєте, а вам ї конче потрібно знати, перестудіюйте їх оздобуйте себе до житя науковою збруєю то не будете жити так, як живете нині. Житє вам тоді стане "користнійше і не буде таке нудне так не треба буде думати що хвилини про смерть і світ вам буде як світ, а ви будете живі люди, а не живі мерці.

Л. Мартов.

Кляса проти кляси.

(З Російського переклав Т. Будзінський.)

(Дальше.)

Соціялізм говорить: Перше всего, пролєтарі организуйтесь! Ворог сильний і створена з людських сил поту і крови сила, сила богацтва і власти, безпощадно розбиває кождого виступаючого проти неї. Тільки з'єдинене мілїонів робочих рук, тільки з'єдинене волі і думки множества пролєтарів може побороти сю силу, котра живить ся і росте на рахунок вашої праці. Организуйтесь! Кляса проти кляси!

Соціялізм говорить робітникам: организуйтесь і ведіть класову боротьбу; визволяйтесь з під гнету вікових пересудів, від тих погадів і думок, котрих вас учать ваші вороги. — Коли вам говорить в імени релігії, відказуйте: у пролєтарів одна релігія класової боротьби, боротьби за визвіл з під рабства і бідноти, боротьба за щастє чоловіка. Вороги ваші прямують завоювати вашу борбу обіцянкою нагороди на тім світі за терпеливе зношене робітничої долі, відказуйте: ми хочем щастя для себе на сїй землі; освободжуйтесь від

превисшаючої вам ум релігії, з під проповідей продажних попів і монахів! Вороги ваші хотять вас розділити, направляючи робітників одного краю на робітників другого, одну національність на другу, руских проти жидів і поляків, проти англїйців і японців, і на відворот. Знайтеж, що класова борба всюди кипить між робітниками а буржуазією і що поділ між робітниками ріжних країв і націй тільки ослаблює їх силу і облекшує побіду наших ворогів. Знайте, що буржуазія одноцушна на всім обшарі земської кулі, коли діло іде о те, щоб бороти ся з робітниками, які солідарности (одноцушности) експльоататорів протиставлять солідарність працюючих мас, у котрих один спільний інтерес — освободити ся від експльоатації! На поклик до борби з Японцями, Жидами, Поляками, Фінляндцями і проч. відказуйте: „Пролєтарі всіх країв єднайтесь!" — Кляса проти кляси всіх країв, від Америки до Японії!

Кляса проти кляси! В тім все стремлінє робітничого руху, в тім всьо стремлінє тої дороги, котру переходило людство тисячі літ. Одна кляса боролась против другої. Кожда кляса прямувала дістати для себе ужиткє тих річей, які створено успіхом людської праці. Але до сего часу, коли одна кляса змінювала другі і завладіла їх богацтвом, завоювала цісарське право і визволяла себе від права свого пана, — на конець, неправди і гнет не щезали з лиця землі. У всіх наприклад, европейських краях давно вже право дворянина-графа змінилось правом купця-буржуя і місто самодержавних дворянських царів, стали представителі буржуазії в парляментах і урядах з виборними президентами (як у Франції) або зависимих від парляментів царями (як в Англії, Італії і других краях.) І такий же переворот, така революція, котра місто чинної зброї дворян і царя, поставить у власти всіх маючих, всю буржуазію, а коли се довершить ся і у Росії, тоді народ скине з себе гнет нинїшного самодержавія — деспотизму. Але така зміна власти, не знищить ще бідноти. В місце одних угнітателів станють другі тому, що остають ся незмінними саме жерело гнету — захвачене навічно спільне богацтво оставь ся в руках самозванців. Народ міняє свого пана, але все таки остає ся угнітаною клясою. Перший наймит селянин переходив в наємного робітника в місті і на селі. Революція, котра звергне гнет „високих достойників" і царів, зробить робітників горожанами, дасть їм деяке право, та не зробить їх господарями своєї праці.

Але коли пролєтаріят скине з себе ярмо панства буржуазії, коли він визволить ся з під наємного труду, тоді і тільки тоді, зникнуть на все нужда і біднота, рабство і нещастє. Тому, що пролєтаріят, як захоче визволити себе від бідноти, буде мусів зробити те, чого не робила ще ні одна кляса. Пролєтаріят терпить біду від того, що зростаюче спільне богацтво, витворене його працею, дістає ся в руки окремих приватних властителів-капіталістів. Значить, тоді тільки скоротить ся біднота прольтарів і стане непотрібною їх борба, коли спільне богацтво буде оставати ся в руках самих витворючих. А сего не можна зробити інакше, як відобрати в буржуазії саме царське право і відобрати у неї все богацтво, котре служить як средство продукції а то: землю, фабрики, машини і т. д., щоби зробити се богацтво спільною власностію, котру будуть уживати всі люди. Такою дорогою буде злобуте знищенє кляс, знищене буде ділене на буржуазію і пролєтаріят, на бідних і богатих, визвіл людства з бідноти. І пролєтаріят, коли виступає до борби з буржуазією, вірною дорогою іде до сего кінця, до соціялістичного ладу.

Пролєтаріят підняв прапор борби проти спільного порядку, заснованого на бідноті. Соціялістична партія (соціялдемократія) показує йому конечну ціль сеї борби і кличе його ставати в ряди, органїзуватись і єднатись в одну всесвітну армію праці, без поділу віри, мови, раси і полу, всюди вести одну і ту саму борбу за поліпшенє свого положеня, за право, за свободу, за завойоване власти в краю, за соціялізм!

Кляса проти кляси!

Соціялдемократія не приходить спасати робітників, не тішить їх ніколи чудом, не приобіцює запалити море. З роду в рід, з поколїня в поколїнє самої робітничої кляси, вона говорить йому: „борба, котру ти ведеш, яку часами і не помічуєш, є великою борбою за визвіл всего людства з бідноти, нівеченя і рабства; зрозумій ціль сеї борби! А зрозумівши сю ціль, прямуй до тої цїли, котру поставило перед тобою твоє житє!"

З нинїшної бідноти пролєтаріяту, родить ся велика думка о всесвітнім братерстві і рівности, через завзяту борбу кляс світ іде до такого устрою, котрий не буде знати ні панів, ні рабів. І над сумною дїйсностию пролєтарского житя вже заблисла зоря як знак приготованя його до борби.

Вона прийде — ся зоря, — і всї темні сили, угнетаючі людство — холод і голод, приниження і пересуди, потали і знаски — зникнуть підчас її появленя. Вона прийде. А її імя — **Соціяльна Революція!**

Хитра механіка.

(Переспів з російського Гр. Мак.)

Є в нас на селі зовсїм не звичайний чоловік, звуть його Степаном. Всї наші селяни дуже його поважають. Чоловік він дуже бувалий, совістний і правдивий. Нікого він не боїть ся, всїм правду — маму в очи ріже. Часом бувало, як заведе ся з писарем, старшиною або урядником — біда! Страшенно зубатий! От вже що правда, то правда, в кишеню за словом не полізе. Ті йому одно слово, а він їм двайцять; на все відповідь найде, та ще й так чистенько, як на долоні виложить; засоромить, осьміє при всїх чесних людях. Николи хто з селян в біду попаде і начальство почне натискати або що що трафить ся, то Степан готов послідне віддати і словом і ділом допомогти — нікого не боїть ся. Його поради всї слухають через те, що ніхто у нас жадного діла так не знає; декому прошенє — скаргу написати, чи письмо, або просто так порадити хто попросить — всї йдуть до Степана. Хто за яким ділом приходить нікому не відмовить. За се саме всї наші мудрагелї дуже зненавиділи Степана.

Він всїм їм став поперек горла тому, що вже нераз виводив їх на чисту воду, відкривав їх ріжні плутні та брехні проти світа. І лають же они його, матінко моя!! А заводитись з ним таки боять ся. Чоловік він дуже хитрий та сміливий, себе з'обидити не дасть; лише трошки — такого гармідеру наробить, що они не раді що зачепили його. Сам він не знаної губернії, десь з далека і попав він до нас не по своїй волї; його вислали до нас під наглядом поліції. А перед сим де-то він вже не був, мало не всю Росію обійшов. І всякого горя в свому житю натерпів ся; прийшлось йому навіть з торбою ходити і в тюрмі сидїти, зі всяким горем знайомство мав. Лише не за кепські діла попав він в тюрму, а за те, що за своїми селянами дуже горячо обставав. Голодували они там, а начальство ніякої помочи не дало. Мир післав Степана до Петербурга зі скаргою на начальство, та щоб там добивав ся помочи. В Петербургі Степана забрали під арештом до дому провадили. Він в дорозі втік, тай знов до Петербурга. Тоді вже його скували тай засадили в тюрму, а потім вислали під наглядом поліції — бо знаєте він мужів проти начальства бунтує: мужики хиба не можуть тихо, смирно собі з голоду вмерти — все начальство турбують.

Богато в мене балачок було з Степаном про нашу гірку долю, та про наше житє нещасне. Про одну таку бесіду з ним, злість ся, до віку не забуду. Про неї то я й хочу вам тепер розказати.

Зайшли ми раз з дядьком Степаном в трактієрню — село наше велике, на трактовій дорозі і в нім трактієрня є. В той день мороз був добрий, а ми до волости ходили, вертаєм з відтім. Померзли, зайшли до трактієрні загрітись, ну і випити по чарці.

— А не кепсько би — кажу я до Степана, — з морозу та й ще по одній чарці перепустити.

— Не кепсько — каже Степан — та тільки скрізь нам правительство з дворянами та купцями поперек горла стає.

— Та при чім тут дворяни і купці? Свої грошики коли маєш — пий!

— А коли нема?

— То бо то воно і є, що в кишеня їх не густо. А от, якби не купці, та не дворяни і не цар, то кождий з нас за ті гроші і сам би по чарці випив, та щей зо трох почастував!

— Та буде Степане, хтож в нас чарку видре, наколи ми за ню свої гроші заплатимо?

— Заплатимо?... А чим заплатимо? Розміркуй ти, милий чоловіче, от є у тебе примірoм 8 копійок, то ти по правді повинен купити за них 4 чарки. А ось тобі за них всього одну дають. І виходить, що 3 таких чарки в тебе з під носа вхопили... Значить, як тільки ти собі очищеної в рот хап, — то в ту хвильку коло тебе три такі чарочки цар, чиновники та дворянчики вхоплять, також за твої грошики — хап!

Очарував він мене сими словами. — „Алеж чому то так?" — питаю. Та таким робом і цар і чиновники і дворяни мусїлиб бути все п'яні... Хиба штука з кождим чоловіком по три чарочки пити? А людей же не мало в Росії кождий день пють.

— В тім то штука, що они знічить, горілки не пють, а лише твої грошики в свою кишеню кладуть.

— Зрозумів?

— Щось воно дуже мудро, но не можу второпати! Та яким же се способом?

— А от яким. Знаєш певно, що тепер „монополію" на горілку завели, урядові шинки скрізь поставили. Горілкою уряд став торгувати; шинкарем наш батюшка головним шинкарем. Передше горілку продавали сами горальники і платили акцизу урядови. Горальник мігби продавати горілку з заробітком по 60 копійок за ведро. Купець, який скуповував у горальників горілку, продавав її на роздріб і також хотів „за свій труд" що небудь дістати, от і брав за ведро не 5 руб., а 6. Акцизу виплачував урядови бувшіто горальники, але ті гроші відбирав з купця; купець також платив йому не з своєї кишені, а збирав гроші з нашого брата, що в него горілку купував на роздріб. Значить, без акцизи каштувалаб нас чарка не шість, а півтора, або дві копійки. І так, з кождого ведра 4 руб. 40 коп. пішло до уряду.

— А видиш ти його, яку пропасть грошенків збирали! Ну, алєж то діло було колись, тепер же я чув, що нема акцизи; але чомуж то горілка не подешевіла?

— А от послухай, що далї було. Величезні тисячі з акцизи уряд-батюшка збирав, але й того показалось цареви та міністрам мало. Ухвалили они, сами горілкою торгувати, щоб більше на ній доходу мати. Тепер уряд сам скуповує у горальників горілку; они вже тепер не мають права продавати нікому крім уряду. Тепер уряд установив сам ціну за кожде відро 7 руб. 60 коп. Міністер один раз, сам писав, що одно відро горілки його самого коштує лише 2 рублі, а продає він його за 7 руб. 60 коп., а за одну сотку часть ведра бере 8 копійок. І так виходить, що нам приходить ся за горілку в четверо більше платити ніж вона варта. А тому, ми мусим замість чотирох чарок пити лише одну.

— А чи богато уряд таким маніром з горілки заробляє?

— А от скільки: в 1902 році міністер вирахував, що уряд на горілці заробляє 463 мілїонів руб. Се шутка сказати — 463 рази по тисячу тисяч рублів! І майже всї гроші ми з своєї кишені виплачуєм. Ми горілочку попиваєм і самі того не видимо скільки більше переплачуєм — дурнїсенько — прямо за ні що, на ніщо.

— От така штука, кажу я. Ну, та се ще не така біда, що горілка дорога, Отруя она нашому братови. Колиби она була дешева, то панство такого булоб, що не приведи господи! Мені так, хтось то казав, що цар з міністрами так розсудили, що наколи горілка мужикови крім зла нічого не приносить, то нехай буде дорога може будуть менше пити.

— Ой так їм і повір. Словами то то они тобі так хитро розкажуть, що їм щей спасибіг скажеш, а придивись но, що оно на ділі виходить. З початку, коли лише монополію завели в 1894 році порішили, щоб нігде крім урядових шинків не продавали. Однакож, стільки горільчаних склепів як колись було трактієрнів заложити не веліли. І от в тих губерніях де передше завела урядову торговлю, було обраховано скілько то за рік випито і виказалось, що менше ніж попередно. Щож ви думаєте брате мій, чи міністер втішивсь. А якже — зараз! Він зараз поспішив поправити те діло. В 1896 році почали урядову горілку віддавати на „комісову" продаж в тих самих трактієрнях та заїздних домах. На другий рік порахували і викрилось, що за той рік випили стільки, як ніколи ще не пили попередно. Заспокоїв ся міністер..

— А, от, на примір, заводять ріжні громади тверезість і кажуть, що се зі ті гроші що за горілку вторгували.

(Дальше буде.)

Чи не вприкрилось тобі?...

Чи не вприкрило ся тобі бути і жити в ладі, в якім малий гурток капіталістів забрав на свою власність всї богацтва природи і працюючих твоїх і твоїх товаришів рук?

Чи не вприкрився тобі сей лад, в якім ти ходиш без роботи тоді, коли є досить знарядів, якими ти можеш заробляти на своє житє?

Чи не вприкрився тобі сей лад, в якім ти голоден ходиш тоді, коли всього є подостатком, коли капіталістичні фабрики, магазинції шпіхлірі переповнені всякими річами потрібними тобі до житя?

Чи не наприкрилось тобі безнастанно працювати і не мати нічого, коли капіталісти не працюють а жиють коштом твоєї праці маючи всього подостатком?

Чи не наприкрилось тобі жити під режімом капіталістичних законів, які змушують тебе робити все так, як панам, а не тобі хочеть ся?

Чи ще не вприкрився тобі сей проклятий капіталістичний лад?

Певно що вприкрив ся сей лад тобі і тождому робітникови, в якого голові є бодай трошка свідомого розуму, який може розріжнити добро від зла. Хіба, що свій розум ти втопив в капіталістичнім багні, (читаючи буржуазійні часописи) тоді певно лад сей для тебе добрий і гарний, помимо того, що й нераз не маєш що до уст вложити.

Але ми еще раз кажемо, если в тебе є всї змисли, то ти бачиш дуже добре, що сей лад опирає ся на вызиску, шахрайстві і облуді, яку треба разом з сим ладом знищити.

Соціялізм взяв ся вже до сеї роботи, але і ти, щоб увільнити себе з ярма сего ладу, щоб скинути з себе паразітів, які пожирають овоч твоєї праці, мусиш також взятись до нищеня і поваленя сего ладу.

Соціялістичний будучий наш лад, певно увільнить тебе і всїх від тих нещасть і зла, якими нас теперішний капіталістичний лад обдаровує.

Вступай отже в ряди соціялістичної партії і берись до належної тобі чоловіче роботи.

Просимо всїх Шан. читачів і предплатників присилати нам адреси своїх знакомих і приятелів для посилки їм оказового числа. Також подавайте нам відомости про робітничий рух в своїх околицях і ріжні дописи з робітничого житя.

Сторінки Р. С. будуть все відкриті для всїх. Не турбуйтесь про Вашу правопись всьо буде поправлене і надруковане. Лише щоб відомости були правдиві не вигадані. Сварок, або приватних справ не поміщуєм.

З приватної розмови.

Одного разу зустрів мене оден вуйко — дійсний тип Русина і звернув ся я запитом:

— Чи не знаєте ви де можна дістати магнесовий ніж? Мене се зацікавило. І думаю собі: нащоб йому здав ся такий ніж. Сей дядько виглядав на шуфельника, а нащо йому потрібні магнесові річи.

Та що ви будете з ним робити? — запитав я.

— Мені він дуже потрібний. Я вже через довший час за ним шукаю і не можу знайти. Є, та лише малі такі, що й не можуть підняти тягару одного фунта, а мені треба, щоб підоймав 10 фун. Я подумав, що сей дядько є якимсь винахідником і певно робить якусь машину.

— Що ви машину якусь робите чи що? — запитав я.

— Та де машину, не лучше як машину, мені потрібно такого ножа щоб виколоти отих пташків, що висисають кров з людей.

Я ніяк не міг собі втолопати, що то може бути і як пташки можна ловити ножем.

— А щож то за пташки? — питаю я.

— Та то є такі недобрі люди, котрі не займають ся нічим більше, крім висисання крови з людей.

— Так, відповів я є такі люди на приклад попи, попи, капіталісти, але їх можна виловити без ножа.

О ні, ні! Се такі люди, що й ви між їх не злапаєте, коли він не буде свячений. Тоді вже я догадав ся, що маю діло з новим святим Миколою, що чортів ціпить.

А деж они живуть і чим займають ся ті люди?

Та де? ту в нашім місті і по других містах. Їм то робити не треба холити, бо они можуть собі гроший взяти в кождім банку, в кождої богатої компанії.

Як то, їх по злапають?

Они перекидають ся в таких малесеньких пташків і влітають незамітно куди хочуть, а беруть так лише, щоб стало на життя і тому їх не злапають, крім того без магнесового ножа їх не годен злапати, а навіть і ножем, хочби він підоймав і десять фунтів, а як не буде свячений, то не злапете.

Наколи они свяченого боять ся, то він мусить знати про них, а може й він до них належить?

О ні! Они вона не боять ся і з него також висисуть кров, як лише він їх зачепить.

А як же їх можнаби ми можем злапати?

О я се знаю, бо они мене вже досить вимучали. Я мало що не вмер від них. Они мене мучили, щоб я до них пристакав, а тому і розказали мені чого они боять ся, тепер від них утік, віддужав трохи і не подарую за ніщо. Я вже хочби не знати що, мушу дістати того ножа хочби десять або двайцять долярів коштував, а виловлю їх.

Вееж таки я цікавий знати як ви думаєте їх ловити?

Та так: ніж мусить бути острий на обидва боки і непремінно свячений; коли буду йти улицею, то буду його тримати коло себе, як они будуть наперед мене, то влоплю на оден конець, а будуть позаду, то на другий.

По сих словах дальше чародія мені стало дуже смішно і я рад не рад засміяв ся, та зачав його поучати, щоб він се все закинув, та в чари не вірив, але дядько мій і не дав собі говорити. „Ви нічо не розумієте, каже — забрав ся і пішов.

Я ніколи не хотів вірити, щоб в двайцятім столітю знаходились так далеко як сей, тупоумні люди. А від що є ще не мало таких, що вірять в злих духів, силу чарів, однак час би вже покинути такі дурниці?

Малпа — складачем черенок.

Інтернаціональна друкарська юнія знайдесь в клопоті, если побільшить ся число складачів малп, які роблять по 14 год. денно.

В Гонолюлю „Бис Факс" робить за складача в друкарни на „лайнотайпі" вже 19 місяців, складаючи по 101,000 „емс" та 8 г. 45 м. Бис Факс складає з друкованого або написаного на машині, руков писаного, не може складати.

Бис Факс — шимпан родилась в Афині 16 літ тому назад. Її перевезли маленькою до Австралії, а звідти до Гаваї, де она дивувала всіх своєю силою та здібностями. Она дуже легко навчилась робити на лайнотайпі. Она сама перемінює „магазин" на лайнотайпі і носить на голові по 8 рам черенок на раз.

Гавайці думають навчити друкарського ремесла богато таких малп і відослати їх до Спол. Держав.

Американські друкарі будуть раді таким складачам. Тільки щоб не набути собі клопоту, бо они можуть бути скебами. Они не знають ніяких юнійних законів, дуже легко і з охотою роблять по 14 годин денно.

О сім факті доносить офіціяльний орган юнії „Типографічна Журнал." Юнія знає о сім факті, але не запобігла щоб не мати малп скебів.

Робітники вірять у всьо на світі, лише в свою силу ні. Они скорше можуть повірити, що в Онкля Сема виросли крила, а в папи римського роги, ніж тому що они повинні бути головними властителями вишінього господарства.

Капіталісти боять ся соціялістичного ладу тому, що їм тоді прийшлоб ся заробляти на кавалок хліба і жити так, як всі инші люди; а робітники боять ся соціялістичного ладу тому, що їм тоді прийдеть ся менше робити і не бути рабами других, та жити по людськи, а не так як тепер по собачому. Хтож з сих двох має рацію?

ПОТРІБНО

робітника якої небудь народности стала робота, добре поводження, подорож треба платити.
Зголошуйтесь до:
THOMAS & Co.
66 CHURCH ST.
Toronto, Ont.

"РОБОЧИЙ НАРОД"

часопись для працюючого люду, орган української соціял-демократичної партії в Канаді.
Річна предплата: $ 1.00
Адреса:
ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 WINNIPEG, MAN.

„РОБІТНИК"

Тижнева українська соціялістична часопись. Орган української соц. партії в Америці.
Річна предплата в Сп. Держ. $1.50 до Канади і заграницю. $1.75.
Адреса: „ROBITNYK"
2335 W. 11th St. cor. Literary Rd
Cleveland, Ohio. U. S. A.

ПОТРІБНО

робітників до ліса, різати корди, ДВА ДОЛЯРИ за корд. Стала робота, подорож заплачена.
Зголошуйтесь до:
THOMAS & Co.
66 CHURCH ST.
Toronto, Ont.

Без волі.

Сумно мені сумно,
І, в зимі і в літі,
Чого тяжко і важко
Стало жити в світі.
Ходжу по чужині,
За щастєм шукаю,
Ідуть літа марно
У вічність без краю.
Літа молодії
Рожеві цвіти,
З вами наймилійше
В світі, в щастю жити.
Без щастя і волі
Тяжко в світі жити,
Пішовби втопитись,
Жаль життя губити.
Хоч і тяжко жити,
Й жаль життя губити,
Ох! я нещасливий,
Що маю робити?
Ой знаю я, знаю,
Хто причина тому
Що так тяжко жити
У світі бідному,
Кати, дармоїди,
І їхні закони,
Наша воля й щастє
Під їх гнетом стогне.
Роби, кілько нами
Сили вистарчають,
Нероби — весь нашу
Працю забирають.
Ой колиж той народ
Пробудить ся, встане,
Заживе на волі
І знищить кайдани!

Ст. Засоїний.

Яка ріжниця є між попом, а злодієм?

Така, що злодій коли йде красти то трясе ся боїть ся, а гукнеш на него то втікне. Піп як бере в мужика гроші, то ще й з гуком та застрашить його так, що той не може за три дни опамятатись. Значить, злодія людей боїть ся, а попа люди боять ся.

Если купуете в тих, що оголошують ся в нашій часописи, то завсігди пригадуйте ім' що їх оголошене Ви бачили в „Робітничім Слові."

BOLTER BROS.
Кравці

Роблять всякого рода мужеські убрання, дешево і добре. Заходіть до нас і спробуйте а певно будете вдоволені. Говоримо по українськи, російски і польски.

Адреса: 193 Queen W. Toronto.

М. Салтиків-Щедрин, з рос. переклав Г. М.

ПОВІСТЬ
ЯК МУЖИК ДВОХ ГЕНЕРАЛІВ ВИГОДУВАВ

Хто хоче добре насміятись а до того спізнати, як мужика нагороджують за його роботу, хай купить собі сю книжочку.

ЦІНА 5 ЦЕНТІВ, З ПЕРЕСИЛКОЮ 6 Ц.

В. Лойко — з рос. переклав Г. Мак.

ЗЕМЛЯ І ЧОЛОВІК.

Дуже поучаюча книжка, з якої можна довідатись скільки чоловікові потрібно землі, щоб жити; чи подостатком є землі, щоб виживити всіх людей на сьвіті і що за причина, що не всі її подостатком мають.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

РОБІТНИЧІ ПІСНІ
Зібрав І. С.
ЦІНА 5 ЦЕНТІВ. З ПЕРЕСИЛКОЮ 6 Ц.

Замовлення надсилати на адресу:
ROBITNYCHE SLOVO
Box 64 Toronto, Can.

КРАВЕЦЬ

ВАЖНЕ для ВАС!

Дуже добре знаний Вам кравець
H. SHABERMAN & CO.
який був більше як 4 роки на
218 ROYCE AVE.
Перебрав ся до більшого і гарнійшого штору на
518 QUEEN ST. W. TORONTO.
Телефон: College 6127

де буде мати далеко більший склад і менший розхід. Се нам позволяє робити добру роботу по таній ціні.

У нас роблять найлїпші робітники - кравці.

Даємо найлїпшої класи матеріял і маємо великий склад ріжного рода матерій на вибір.

Наше допасоване і міра [illegible].

Найлучшою нашою рекомендацією є костумери.

Кождий хто прийде годити убране або оверкот а принесе з собою сю часопись з сего таким а нашим оголошенем дістане убране 1 дол. таньше.

Заощадіть отже доляра.

Если Ви мешкаєте поза Торонто-м, то напишіть до нас або зтелефонуйте а наш репрезентант зайде до Вас.

518 QUEEN ST. W.

КРАВЕЦЬ

518 QUEEN ST. W.

Робітниче Слово

Поступова часопись для працюючого люду.

Виходить кождого четверга.

Купити або заложити предплату на сю часопись можна в слідуючих місцях:

HAMILTON Ont.
G. Demediuk, 26 Greig St.
MONTREAL Que.
J. Hayda, 173 Clarke St.
REGINA Sask.
W. Porich, 2023 McDonald St.
VEGREVILLE Alta.
J. Boychuk
WELLAND, Ont.
H. Zaman, Ontario Rd.
BUFALO, N. Y.
W. Kachor, 131 Bushnell Ave.
CLEVELAND, Ohio.
St. Bodnaruk, 710 Hill Ave.
DETROIT, Mich.
T. Kalyniak, 247 Plumer St.
ELIZABETH, N. J.
P. Smolynec, 70 Wall St.
NEWARK, N. J.
N. Kobrensky, 260 Bergen St.
NEW YORK, N. Y.
Ruska Knyharnia, 168 E. 4th St.
PHILADELPHIA, Pa.
D. Lozynsky, 4440 Green St.
ST. LOUIS, Mo.
T. Kushlak 708 S. 18th St.
YONKERS, N. Y.
N. Palamaruk, 12 Jefferson St.

БУЧЕР

Продаю свіже, першої класи мясо, фунт по 12 ц.
Кости додаю даром.
Замовлення привожу.
Даю на кредит.
Заходіть на:
120 Grange Ave.
Toronto.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО
виходить кождого четверга.
ПРЕДПЛАТА:
В Канаді на рік $ 1.50
На пів року [illegible]
За границею на рік $1.75
Поодиноке число 3ц.
Адреса:
ROBITNYCHE SLOVO
Box 64
Toronto, Canada.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО

[illegible] — Свідома Сила

ROBITNYCHE SLOVO

Поступова часопись для працюючого люду.

ROBITNYCHE SLOVO
Ukrainian Newspaper published every Thursday at 405 Queen St. W. Toronto, Ont.
Advertising Rates furnished on application.

No. 16. Toronto, Ont. Четвер 7 Вересня (September) 1916. Vol. (Рік) II.

ГАЛИЧ В РУКАХ РОСИЯН

ГРЕЦІЯ ВЖЕ ЗВАЖИЛАСЬ ВИСТУПИТИ ДО ВІЙНИ.

ОФЕНЗИВА РУМУНІВ СТРИМАНА.

ГАЛИЧ В РУКАХ РОСІЯН.

Лондон 7 вересня — На полудневно-східнім фронті (в Галичині) Росіяни забрали місто Галич, яке лежить на колійовій лінії Станиславів—Львів.

На північ від Дністра росіяни поступили 25 миль вперед і прямують на Львів.

В самій околиці Галича росіяни забрали вчера 5,600 австрійських жовнірів до неволі.

Росіяни посувають ся [illegible] Карпат.

РОСИЙСЬКА АРМІЯ СТРАТИЛА МІЛІОН ЛЮДЕЙ

Берлін через Лондон. Шеф німецького штабу на Сході, пулковник Гофман, заявив, що росіяни звернули всі свої сили, щоб тільки здобути два важні стратегічні пункти: Барановичі і Ковель, котрі є центрами важних колійових ліній. Еще від марта росіяни докладають всіх старань щоб здобути сї два місця.

В останніх 6 місяцях росіяни правдоподібно стратили наймение оден міліон жовнірів підчас борб на східнім фронті.

Шеф штабу заявив, що російський похід на полудне скоро закінчить ся.

В СУБОТУ

відбуде ся старанем Укр. Соц. Дем Відділу

БАЛЬ!

в гали
COR. QUEEN & BATURST. ST.

РУМУНИ СТРИМАНІ.

Берлін, 6 вер. - Побідоносний похід румунів стриманий. Війська румунські навіть уступають перед австро-німецькими і болгарськими військами. Депеша з Будапешту доносить, що похід румунів під Оршовою стриманий. Австріяки коло ріки Церна відперли всі румунські атаки. Австрійська артилєрія зробила в рядах румунських великі переломи. На північнім крилі румуни перейшли перессмик Гнерґо Сценте Міклос але коли хотіли перейти ріку Марос — [illegible] австрійської артилєрії переломили їх плян і положив конець румунській офензиві.

ГРЕЦІЯ ПЕРЕД ВІЙНОЮ.

Лондон 6 вересня — З Берліна доносить, що Греція вже здецидувалась виступити до війни по стороні аліянтів. В Атенах столиці Греції, кабінет міністеріяльний відбув наради на яких був присутній король Греції і репрезентанти союзних держав.

Про вислід сеї конференції не одержано еще жадних близших вістей, однак загально вірять, що се може закінчити ся лиш в той спосіб, що Греція виступит по стороні союзних держав. Греції розходить ся лиш о те, як і коли має виступити до війни.

ГРЕЦІЯ ПОКЛИКУЄ РЕЗЕРВІСТІВ.

Греція покликала 5-ту клясу резерви. 500 резервістам, котрих недавно розпущено домів, не позволено їхати до Спол. Держав тому що в короткім можуть бути знов покликані до війська. Нова мобілізація має бути зарядженa.

ПОБІДА ЗЕЛІЗНИЧНИКІВ.

8-м ГД. ДЕНЬ ПРАЦІ.

Довгий спір і боротьба між юнією зелізничників і колійовими компаніями закінчила ся побідою зелізничників. Головне домагання поставлене спільно 4-ма великими юніями зелізничників, о 8 годинний день праці для всіх колійовців, на всіх зелізницях в Спол. Держ. зістало загварантоване і затверджене спеціяльним законом, який перейшов обидвох палатах конгресу і підписаний самим президентом.

Зорганізовані зелізничники в числі 400 тисяч побідили, кампанію провадили спільно перший раз в історії робітничого руху в Спол. Держ. і не попристали на жадні дрібні уступства ані компроміси компаній.

В сенаті закон о впровадженю 8 год. дня праці для колійовців принято 43 голосами проти 28 еще в пятницю вечером. Хотяй декотрі з проводирів републиканської партії говорили против сего предложення, однак при голосованю більшість була за.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ УХВАЛУ КОНҐРЕСУ.

Закон принятий обома палатами, щоб стати правосильним, мусів бути підписаний президентом. Президент Вільсон в дорозі з своєї літної резиденції в Shadow Lawn N. J. до Hodgenville, Ky. де мав відбути ся врочисть посвячена памяти Лінкольна, затримав ся в столиці в неділю рано і підписав закон 4-ма перами. Кожду сильабу свого імени і назвиська підписав иншим пером які подарує 4-ом президентам колійових юній.

Президент підписав закон в неділю тому, щоб недопустити до страйку, який мав вибухнути зараз в понеділок.

З огляду на те, що закон підписаний в неділю, президент підпише його ще раз.

СТРАЙК ВІДКЛИКАНИЙ.

Зараз по підписаню закона о 8 год. дни праці для колійовців — президенти колійових юній вислали телєграфічно розкази до всіх провідників юнійних дистріктів, щоб відкликати страйк призначений на день 4 вересня.

КОМПАНІЇ ГРОЗЯТЬ.

Компанії колійові зорганізовані в сильний трост один з найсильніших в сім краю, заповідають, що будуть провадили кампанію проти 8 год. дня праці і внесуть апеляцію до найвисшого суду проти сего як неконституційного права, однак сим заледви они змотуть що зробити.

РОБІТНИКИ НА ЗЕЛІЗНИЦІ ГРЕНД ТРУНК ДІСТАЛИ БІЛЬШУ ПЛАТНЮ.

Між Ґренд Трунк компанією і репрезентантами робітників відбулась конференція, на якій компанія згодилась дати своїм 4,500 робітникам підвишку платні від 5 до 8 процент.

Ся угода добра для всіх робітників окрім палячів і машиністів. Контракт сей підписаний на рік, але так компанія як і робітники можуть сей контракт зломати повідомляючи про се 30 днів наперед. Значить, що всі робітники в Ґренд Трунк компанії будуть діставати ту саму платню, що в Сі-пі-ар, Вабаш, Сі-ен-ар і инших.

147,500 народа відвідали в однім дни виставу Exhibition]

В Торонто відбувалась тепер вистава всяких річей. Як передшими роками, так і сего року зїхалось до Торонто много людей з всіх околиць.

Що дня площа на якій відбувалась вистава, була переповнена, однак найбільшим днем звиджування виставу був понеділок (лейбор дей). Трамваї прямуючі в сторону площі були постоянно переповнені. В сім дни відвідало виставу 147,500 людей, значить, більше чим минувшого року, того самого дня, в якім візиторів було лише 141,000. Причиною сего було те, що сего року в Торонто на (лейбор дей) не робили паради.

„Лейбор Дей" В ТОРОНТО.

Перший раз від кількох літ сего року в Торонто на (лейбор дей) паради і демонстрації на улицях не було. Всьо спало тихим сном.

БУРЖУЇ ГОРДІ З СЕГО.

Дж. Річардс президент трейдс і лейбор канцил підчас обіду з директорами вистави, в своїй промові сказав: ми горді з сего, що щорічна парада з десятками тисяч робітників сего року не відбулась. Се знак, що робітництво робить свою часть і то велику часть в нинішній війні. Нині они не під індустріяльними прапорами машерують улицями Торонто, але там десь в Франції сунуть ся в трeнчах під англійським прапором Юніон Джек. З самого Торонто вступило до війська 30,000 робітників, а тисячі виробляють нині постійно в фабриках амуніцію.

Ось в такий спосіб закінчив свою промову буржуазійний заступник робітників. Директори вистави в разом властителі великих машинерій апаратів і т. д. дуже любовались сею промовою сегорічний „Лейбор Дей" назвали найбільшим до тепер в Торонто і Канаді.

Але се тому, що робітники а не они, пішли в транчі воювати, та щей тому, що робітництво Торонта не малесенько в сім дни дало їм заробити. Ми зі своєї сторони також не жалуєм за тою парадою яка відбувалась що року на „Лейбор Дей" тому що її завсігди уряджували робітники під дозволом і командою буржуїв, які з дня на день визискують і гнобять робітників.

Одиноким правдивим робітничим святом є 1 мая, а не буржуазійний „Лейбор Дей"

ПЛЯН МИРОВОГО КОНҐРЕСУ.

Пропозиція Ам. Фед. Праці відкинена.

5 вересня. — Американська федерація Праці дала пропозицію, щоби робітничий конґрес і конґрес мира відбули ся разом при закінченю війни.

Сю пропозицію Конґрес англійських робітників по переголосуванню [illegible] тому, що Американська федерація Праці хоче, щоб робітники німецькі і других ворожих тепер Англії країв взяли в нім участь. Много із бесідників на конґресі в Бірмінґгам виступали остро против сеї пропозиції і заявили, що приятельське обговорювання робітничих справ з робітниками центральних держав для британських робітників неможливо доти, доки метода німецького уряду, нападати субмаринами і зепелінами на безоборонні міста і кораблі, не буде занехана.

ОБВИНЯЮТЬ НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ.

В. Торне і Дж. Г. Робертс члени англійського парляменту мали висказати, що німецькі робітники є відвічальні за сю війну разом з німецькими буржуями. Они наставали на тім, що перед війною німецькі робітники на інтернаціональній конференції в Базелї прирікли поборювати мілітаризм свого краю, а коли вернулись домів, то без всякого застановлення ся голосували за воєнними кредитами і попирали кожде діло німецької воєнної партії.

Ось так англійський робітничий конґрес відкинув пропозицію Ам. Фед. Праці більшостію три четвертих міліона голосів. Про те, чи робітники центральних держав мають брати участь в мировім конґресі, не внесено жадних ухвал.